

Adviescommissie afgesloten strafzaken (ACAS) Jaarverslag 2025 »

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. De ACAS

*3. De
werkzaamheden
van de ACAS*

Colofon

1. *Inleiding*

In dit jaarverslag van de Adviescommissie afgesloten strafzaken (hierna: ACAS) over 2025 wordt in paragraaf 2 aandacht besteed aan de taak en bevoegdheden, alsmede aan de samenstelling van de ACAS. In paragraaf 3 worden de activiteiten van de ACAS uiteengezet: daarbij wordt de stand van de advisering besproken en wordt kort stilgestaan bij de inhoud van de uitgebrachte adviezen en de inhoud van de ontvangen adviesaanvragen.

2. *De ACAS*

2.1. TAAK EN BEVOEGDHEDEN

Wanneer het gaat om een veroordeling wegens een misdrijf waarop een gevangenisstraf van twaalf jaar of meer staat en de rechtsorde door dit misdrijf ernstig is geschokt, kan de advocaat van een veroordeelde ter voorbereiding van een herzieningsaanvraag bij de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden een verzoek indienen tot het verrichten van nader onderzoek naar de aanwezigheid van een grond voor herziening als bedoeld in art. 457, lid 1, onder c Sv. Vereist is dat er voldoende aanwijzingen zijn dat mogelijk sprake is van een grond tot herziening en dat het verzochte onderzoek in dat kader noodzakelijk is. De procureur-generaal kan – en is bij veroordelingen tot gevangenisstraf van zes jaren of meer daartoe verplicht – advies vragen aan de ACAS, ingesteld op grond van de Wet hervorming herziening ten voordele van 11 oktober 2012 (Staatsblad 2012, nr. 275). De ACAS adviseert over de wenselijkheid en de inhoud van nader onderzoek. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek kan daarna een verzoek (door een raadsman) of een vordering tot herziening (door de procureur-generaal of een advocaat-generaal) bij de Hoge Raad volgen.

Om de ACAS in staat te stellen haar adviesfunctie te vervullen is de ACAS in het Besluit ACAS van 12 september 2012 een aantal bevoegdheden toegekend, variërend van de bevoegdheid tot kennisname van processtukken en het horen van personen die bij het onderzoek in strafzaak zijn betrokken tot en met het raadplegen van of zich laten bijstaan door een deskundige. Gegeven de taakopdracht is het niet de bedoeling dat de ACAS zelf eventueel nader onderzoek verricht. Indien de ACAS bepaalde – andere dan de hiervoor genoemde – onderzoekshandelingen wenselijk acht, bijvoorbeeld het (doen) horen van de veroordeelde of bepaalde getuigen, kan zij de procureur-generaal adviseren de betreffende specifieke onderzoekshandelingen te doen uitvoeren. De procureur-generaal kan, indien gewenst, tijdens of na de uitvoering van dit nader onderzoek opnieuw een oordeel van de ACAS vragen.

¹ Besluit adviescommissie afgesloten strafzaken van 12 september 2012 (Stb. 2012-405).

2.2. DE SAMENSTELLING IN 2025

Conform de artikelen 3-6 van het Besluit ACAS bestaat de ACAS uit vijf leden en vijf plaatsvervangend leden, onder wie twee wetenschappers, een deskundige op het terrein van de politiepraktijk, een advocaat en een lid van het Openbaar Ministerie, ondersteund door een secretaris. Met het vertrek van ACAS-lid W. Paulissen m.i.v. 1 februari 2025 vanwege een nieuwe functie en van voorzitter prof. em. mr. C.P.M. Cleiren m.i.v. 1 mei 2025 vanwege het bereiken van het 70ste levensjaar is de samenstelling van de ACAS in de loop van het jaar op de betreffende posities gewijzigd. In 2025 zag de samenstelling er als volgt uit:

- prof. em. mr. C.P.M. Cleiren, tevens voorzitter, emeritus hoogleraar straf(proces)recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden (tot 1 mei 2025);
- prof. mr. dr. E.R. Muller, tevens voorzitter, hoogleraar Veiligheid en recht en vice-rector aan de Universiteit Leiden (vanaf 1 mei 2025).
- prof. dr. M. Jelicic, bijzonder hoogleraar neuropsychologie en recht aan de Universiteit Maastricht;
- mr. M.J.M. Nieuwenhuis, senior officier van justitie bij het Landelijk Parket;

- mr. J. Boksem, advocaat bij Anker en Anker strafrechtadvocaten;
- W. Paulissen, Politiechef Oost-Brabant (tot 1 februari 2025);
- mr. F.K.G. Westerbeke, politiechef eenheid Rotterdam (vanaf 1 februari 2025);
- prof. mr. dr. W.L.J.M. Duijst, hoogleraar forensische geneeskunde en gezondheidsstrafrecht aan de Universiteit Maastricht;
- prof. dr. H.L.G.J. Merckelbach, hoogleraar rechtspsychologie aan de Faculteit der Psychologie en Neurowetenschappen van de Universiteit Maastricht;
- mr. J. Plooi, senior officier van justitie A bij het Landelijk Parket, tevens plaatsvervangend advocaat-generaal bij het Ressortsparket;
- mr. J. Kuijper, advocaat bij advocatenkantoor mr. J. Kuijper;
- mr. C.D.M. Geldermans, hoofd operatie Eenheid Midden-Nederland van de Nationale Politie.

Secretaris:

- mr. drs. V.M.L. Sebel, wetenschappelijk medewerker bij de Hoge Raad der Nederlanden.

3. De werkzaamheden van de ACAS

3.1. STAND VAN DE ADVISERING

Sinds haar instelling in 2012 tot en met 31 december 2025 heeft de ACAS in totaal in 50 zaken een (eind)advies uitgebracht. Zie <https://www.hogeraad.nl/bijzondere-taken/verzoek-nader-onderzoek/overzicht-verzoeken-nader-onderzoek/>.

In 2025 heeft de ACAS drie adviezen uitgebracht en zes nieuwe adviesvragen van de procureur-generaal ontvangen.

3.2. INHOUD VAN DE UITGEBRACHTE ADVIEZEN

Twee zaken waarin de ACAS in 2025 advies heeft uitgebracht (zaaknummers 048 en 049) betreffen zaken die betrekking hebben op de zogenoemde Arnhemse villamoord, die eerder in behandeling is geweest bij de ACAS. In deze zaak zijn negen mannen veroordeeld voor een woningoverval waarbij twee slachtoffers waren betrokken. Eén daarvan overleefde de gebeurtenis en verklaarde slechts één dader te hebben gezien en gehoord. Bij gebreke aan technisch of forensisch bewijs zijn de veroordelingen in doorslaggevende mate gebaseerd op bekende verklaringen van twee van de verdachten. Een tiende man, degene die volgens de verklaringen het dodelijke schot zou hebben gelost, is in Duitsland buiten

vervolgung gesteld wegens gebrek aan bewijs. Het Duitse Openbaar Ministerie had daarbij ook de beschikking over de in Nederland afgelegde verklaringen. In het jaarverslag 2024 is al uitvoerig op deze zaak ingegaan. De ACAS heeft op 29 april 2025 advies uitgebracht.

Voorts heeft de ACAS advies uitgebracht in zaaknummer 050: in deze zaak is de verzoeker op 4 december 2017 door het gerechtshof Amsterdam wegens moord (meermalen gepleegd), poging tot oplichting (meermalen gepleegd) en oplichting veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf. De zaak wordt in de media ook wel aangeduid als de ‘Amsterdamse medicijnmoorden’. Kort gezegd komen de door het hof vastgestelde feiten erop neer dat verzoeker zich in augustus en november 2013 schuldig heeft gemaakt aan de moord op twee jonge Dominicaanse mannen, door hen te injecteren met een dodelijke hoeveelheid van de spierverslapper succinylcholine, met het motief de op hen afgesloten (levens)verzekeringen aan verzoeker te laten uitkeren. Verzoeker stelt dat er thans reden is om nader onderzoek te verrichten naar destijds bestaande gezondheidsproblemen van een van de slachtoffers teneinde aannemelijk te kunnen maken dat het hartfalen, dat als doodsoorzaak moet worden aangemerkt,

werd veroorzaakt door een chronisch of acuut fysiek disfunctioneren van het hart. Daartoe wordt verzocht om verschillende medische dossiers op te vragen, behandelend artsen te horen, nader onderzoek te doen naar het ontbreken van succinylcholine in de urine, nader toxicologisch en pathologisch onderzoek te doen en deskundigen wier deskundigenberichten in deze zaak destijds voor het bewijs zijn gebruikt te confronteren met de nadere onderzoeksbevindingen en te vragen of de uitkomsten van het nadere onderzoek van invloed zijn op de conclusies die zij eerder hebben getrokken. De ACAS heeft op 14 november 2025 advies uitgebracht.

3.3. INHOUD VAN DE ONTVANGEN ADVIESAANVRAGEN

In 2025 heeft de ACAS zes verzoeken ontvangen, waaronder de hiervoor genoemde zaak 050. In zaaknummer 051 is de verzoeker op 14 juli 2005 door het gerechtshof te 's-Hertogenbosch wegens tweevoudige moord, poging tot gekwalificeerde doodslag en poging diefstal door middel van braak veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf. De zaak gaat om het neerschieten van een echtpaar en hun kleindochter op 12 juli 2003 in Sittard. In deze zaak heeft de ACAS eerder (in 2014) geadviseerd nader onderzoek

te laten verrichten. Dat advies is destijds gevolgd. Mede op basis van de resultaten van dat onderzoek heeft de advocaat-generaal zich vervolgens op het standpunt gesteld dat uit het nader onderzoek geen grond is gebleken voor een herzieningsaanvraag als bedoeld in art. 460, eerste lid, Sv. Een vervolgens door de advocaat ingediend herzieningsverzoek is op 25 oktober 2016 door de Hoge Raad afgewezen.² In het nu voorliggende verzoek wordt verzocht om nader onderzoek te doen naar de extracten die zijn afgenomen van het bloedspoor op de deur van de poort en van de hulzen die op de plaats delict zijn aangetroffen, twee belangrijke getuigen opnieuw te horen, alsmede de officier van justitie of andere leden van het Openbaar Ministerie of researcheteam die betrokken waren bij het onderzoek te horen over de wijze waarop het onderzoek destijds is ingericht en uitgevoerd. De zaak is nog in behandeling.

In zaaknummer 052 is de verzoeker op 22 december 2000 door het gerechtshof te Arnhem wegens moord veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van twaalf jaar. Het betreft de gewelddadige dood van een weduwe op 23 september 1999 in Deventer: de zaak staat ook wel bekend als de Deventer moordzaak. Nadat de Hoge Raad op 1 juli 2003 een aanvraag

² HR 25 oktober 2016, ECLI:NL:HR:2016:2412.

tot herziening van het veroordelend arrest van het Arnhemse hof gegrond had verklaard en de zaak naar het gerechtshof te 's-Hertogenbosch had verwezen, heeft dat hof op 9 februari 2004 het arrest van het gerechtshof Arnhem gehandhaafd met verbetering van gronden. Het tegen deze uitspraak ingestelde beroep in cassatie is door de Hoge Raad op 22 februari 2005 verworpen. In de jaren daarna is bij de Hoge Raad twee maal een aanvraag gedaan tot herziening van het arrest van het hof 's-Hertogenbosch. De eerste aanvraag dateert van 26 juli 2006. Na aanvullend onderzoek, verricht door een uit het midden van de Hoge Raad benoemde raadsheer-commissaris, is de aanvraag op 18 maart 2008 afgewezen. De tweede aanvraag tot herziening van 26 oktober 2022 is voorafgegaan door een nader feitenonderzoek als bedoeld in art. 463 Sv en vervolgens aan de ACAS voorgelegd. Op 21 januari 2014 heeft de ACAS de procureur-generaal bij de Hoge Raad geadviseerd nader onderzoek te laten verrichten. Dat advies is gevolgd en op 3 mei 2022 afgesloten. De (mede) op de resultaten van het feitenonderzoek gebaseerde herzieningsaanvraag is door de Hoge Raad op 19 december 2023 afgewezen.³ In het nu voorliggende verzoek wordt verzocht om nieuw onderzoek naar het DNA dat op de blouse van

het slachtoffer is aangetroffen te verrichten met behulp van een nieuwe onderzoeksmethode, te weten Massively Parallel Sequencing (MPS). Met deze methodiek kunnen mogelijk meer gedetailleerde resultaten worden verkregen dan met de methode waarmee in 2004-2006 door het NFI en het FLDO onderzoek is gedaan. De zaak is nog in behandeling.

In zaaknummer 053 is de verzoeker, die ten tijde van het delict zestien jaar oud was, op 28 december 2000 door het gerechtshof Arnhem wegens doodslag veroordeeld tot 24 maanden jeugddetentie en plaatsing in een inrichting voor jeugdigen. Het destijds eveneens zestienjarige slachtoffer is dood gevonden in een greppel bij de Torenavalkweg in Lelystad. Verzoeker was de laatste persoon die het slachtoffer in leven heeft gezien. Ze zat bij hem achterop zijn bromfiets. Op de plek waar het slachtoffer is gevonden zijn opvallende schoensporen aangetroffen die corresponderen met schoenen van verzoeker en aan een medege-detineerde heeft verzoeker later verteld dat hij het slachtoffer had gedood. Verzocht wordt om vergelijkend haaronderzoek te laten plaatsvinden aan de korte haren die samen met een aantal lange haren zijn gevonden op de plaats delict tussen de begroeiing op een afstand van 0 tot 20 cm van de locatie

³ Zie HR 19 december 2023 ECLI:NL:HR:2023:1772 en de conclusie van 29 augustus 2023, ECLI:NL:PHR:2023:742.

waar zich mogelijke indruksporen van een linker en rechterknie bevonden. Het NFI zou hebben vastgesteld dat de langere haren afkomstig waren van het slachtoffer. Van de korte haren is de bron niet bekend, maar dat is in elk geval niet verzoeker. De zaak is nog in behandeling.

In zaaknummer 054 is de verzoeker op 15 december 2015 bij arrest van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, locatie Arnhem veroordeeld tot elf jaar gevangenisstraf wegens doodslag en witwassen. Het slachtoffer is op 8 juli 2013 onderaan de trap in haar woning aangetroffen met ernstig hoofdletsel. In de zaak stond de oorzaak van het letsel ter discussie, namelijk of sprake was van toegebracht hoofdletsel of van een ongeval. Het hof oordeelde op basis van deskundigenonderzoek dat het letsel was toegebracht door verzoeker. Verzocht wordt om een onafhankelijke deskundige te benoemen die nog een keer het hoofdletsel gaat beoordelen. Daarbij wordt een beroep gedaan op het boek uit de reeks ‘Gerede twijfel’, “De Zwolse zwendel. Afpersing, doodslag of ongeluk” waarin wordt beargumenteerd dat de deskundigen de door hen getrokken conclusies niet hadden mogen trekken op basis van het door hen onderzochte materiaal en dat de bewijzen niet discrimineren tussen de twee hypothesen. De zaak is nog in behandeling.

In zaaknummer 055 is de verzoeker bij arrest van het hof ‘s-Hertogenbosch van 18 november 2020 veroordeeld tot 22 jaar gevangenisstraf wegens tweemaal poging tot moord en tweemaal poging tot doodslag en overtreding van de Wet wapens en munitie. Het hof achtte bewezen dat verzoeker op 29 december 2014 en op 1 maart 2016 (dus tweemaal) en op de openbare weg in Echt met een vuurwapen heeft geschoten op auto’s waarin het slachtoffer reed. Op 1 maart 2016 bevonden zich in de auto naast het slachtoffer ook diens vrouw en zoon. Bij de aanslag van 1 maart 2016 is het slachtoffer zwaargewond geraakt. Hij zit sindsdien in een rolstoel. In de bewijsvoering spelen de verklaringen van een van corruptie verdachte ex-politieambtenaar en OVC-gesprekken een belangrijke rol. In deze zaak heeft verzoeker ‘kluisverklaringen’ afgelegd waarin hij, naar eigen zeggen, openheid van zaken geeft over zijn samenwerking met TCI Limburg. Hij heeft naar zijn zeggen met TCI samengewerkt in het onderzoek naar meerdere grote zaken. Met de daderwetenschap die verzoeker liet zien in zijn gesprekken met de van corruptie verdachte ex-agent en in de OVC-gesprekken, was hij naar zijn zeggen bekend door zijn samenwerking met TCI en vanwege een infiltratieactie die hij op verzoek van de TCI heeft uitgevoerd. Verzoeker zegt ook

te weten wie de aanslagen op het slachtoffer in deze zaak heeft gepleegd; niet hijzelf maar mensen rond een door hem bij naam genoemde andere persoon. Verzocht wordt om verzoeker zelf, de TCI’ers, mensen uit de omgeving van verzoeker en de van corruptie verdachte ex-politieagent te horen en om het vrijgeven van ‘bruto-informatie’ van de TCI. De zaak is nog in behandeling.

Colofon

Adviescommissie afgesloten strafzaken (ACAS)

Korte Voorhout 8 | 2511 EK 's-Gravenhage

Postbus 20303 | 2500 EH 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 361 13 11

<https://www.hogeraad.nl/bijzondere-taken/herziening/>

Uitgave ACAS

Redactie Verena Sebel

Ontwerp en realisatie VormVijf, Den Haag